

LIITE 4 OPPILAAHOJJAUKSEN OHJAUSUUNNITELMA

1. Ohjauksen järjestäminen

Ohjauksen järjestämisen lähtökohtana ovat Opetushallituksen määrittelemät hyvän ohjauksen kriteerit (Viite: Hyvän ohjauksen kriteerit - oph.fi). Kriteerien mukaan ohjaus:

- huomioi oppijan kokonaistilanteen
- on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista
- on saavutettavaa ja monikanavaista
- on monialaista yhteistyötä
- on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävä
- tukee siirtymävaiheen yhteistyötä
- tukee urasuunnittelutaitoja
- edistää vaikuttavaa työelämäyhteistyötä

Ohjauksen tavoitteena on tukea oppilasta opiskelussa ja koulunkäynnissä sekä antaa oppilaille välineitä itsensä kehittämiseen, yhteisössä toimimiseen ja työelämään suuntautumiseen. Ohjauksessa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet. Ohjauksen osa-alueita ovat opiskelu ja oppiminen, kasvu ja kehitys sekä elämän suunnittelu ja uravalinta. Ohjauksen tarkoitus on edistää oppilaan hyvinvointia ja sitä toteutetaan moniammatillisesti.

Jokainen opettaja ohjaa oppilasta koulunkäynnissä ja opiskelussa sekä tukee oppilaan kasvua, kehitystä ja osallisuutta sekä ehkäisee opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Oppilaanohjaaja pitää oppilaille ohjauksen luokkatunnit sekä on mukana vanhempainilloissa. Hän pitää ohjauskeskusteluita oppilaiden kanssa ja tekee tarvittaessa monialaista yhteistyötä. Oppilaanohjaaja vastaa tehostetun oppilaanohjauksen henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman laatimisesta. Oppilaanohjaaja huolehtii yhteishakuun liittyvistä asioista sekä organisoii mm. oppilaitosvierailuja, messukäyntejä sekä teemapäiviä.

Nivelvaiheissa ohjauksen merkitys korostuu. Nivelpalavereita pidetään oppilaan siirtyessä luokanopettajajärjestelmästä aineopettajajärjestelmään sekä peruskoulusta toisen asteen opintoihin.

Yhteistyömuotoja muiden oppilaitosten kanssa ovat mm. oppilaitosvierailut, tutustumisretket ja messutapahtumat. Yhteistyötahoja ovat myös mm. työvoimahallinto ja nuorisotoimi. Oppilaat tutustuvat paikallisiin yrityksiin esimerkiksi yritysvierailuiden, taksvärkkipäivän ja TET-jaksojen avulla. TET-jaksojen tavoitteena on, että oppilas oppii työelämän pelisääntöjä, pääsee tutustumaan eri aloihin, luo suhteita yrityksiin ja oppii itsenäisyyttä sekä omatoimisuutta.

Seitsemännellä luokalla TET-jakson pituus on yksi päivä, kahdeksannella luokalla viisi ja yhdeksännellä luokalla kymmenen; kahdessa eri viiden päivän jaksossa. Oppilaat hankkivat TET-paikkansa itsenäisesti, mahdollisesti oppilaanohjaajan tuella. Oppilaat tekevät TET-sopimuksen työpaikan kanssa. TET-jakson aikana oppilaat tekevät työnantajan ja mahdollisesti koulun määräämiä tehtäviä. Oppilaat suorittavat jakson aikana itsearviointia ja myös työnantaja antaa arvion. Oppilaanohjaaja organisoii TET-jaksot ja vierailee työpaikoilla mahdollisuuksien mukaan.

Koulu tiedottaa oppilaille ja heidän vanhemmilleen oppilaanohjaukseen kuuluvista seikoista mm. tiedotteiden, Wilman ja sähköpostin kautta.

2. Ohjauksen työn- ja vastuunjako sekä monialaiset verkostot

Rehtori

- luo ohjauksen toimintamahdollisuudet sekä edellytykset
- tukee ohjauksen suunnittelua ja yhteistyötä eri toimijoiden kesken
- järjestää ohjaukseen riittävät voimavarat ja varmistaa, että oppilaiden oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen on taattu

- päättää vuosittain toteutuvat valinnaisaineryhmät ja laatii

lukujärjestykset

- laatii luokkajaot yhteistyössä oppilaanohjaajan ja erityisopettajan kanssa
- järjestää tarvittavan tiedotuksen päättöarviointiin ja jatkoopiskelumahdollisuuksiin sekä yhteishakuun vaikuttavista asioista

oppilaiden huoltajille

- osallistuu ohjaushenkilöstön ja huoltajien kanssa niiden opiskelijoiden ohjaukseen, joilla on erityisiä vaikeuksia suorittaa perusopetus
- johtaa oppilashuoltoryhmän työskentelyä
- huolehtii ja järjestää perusopetuksen nivelvaiheessa tarvittavan tiedon siirtymiseen 1.-6. -luokilta ylemmille vuosiluokille
- mahdollistaa kodin ja koulun yhteistyön järjestämisen
- mahdollistaa työelämään tutustumisjaksot sekä oppilaille että opettajille
- tukee koulukiusaamiseen puuttumista
- tiedottaa oppilashuoltoryhmien työstä opettajakunnalle
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Oppilaanohjaaja

- on päävastuussa oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta
- pitää oppilaanohjauksen tunnit voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan

- antaa yksilö-, ryhmä- ja tehostettua ohjausta
- osallistuu koulun oppilashuoltotyöhön
- seuraa ja tarvittaessa ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä

yhteistyössä luokanvalvojien, aineenopettajien, huoltajien ja

oppilashuoltoon kuuluvien henkilöiden kanssa

- on vastuussa valinnaisaineista yhdessä rehtorin kanssa
- suunnittelee ja järjestää oppilaiden työelämään tutustumisjaksot
- tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa
- ohjaa oppilaita tarkoituksenmukaiseen jatko-opiskelu- ja uravalintaan
- ohjaa ja tukee oppilaita yhteistyössä muiden ohjaukseen osallistuvien henkilöiden kanssa koulutuksen nivelvaiheissa
- on pääasiallisessa vastuussa yhteishaun toteuttamisesta
- tekee jälkiohjausta yhteistyössä nuorisotyön kanssa
- vastaa tehostetun oppilaanohjauksen suunnitelman laatimisesta
- toimii kunnan Valpas -kuntavalvojana

Luokanopettaja ja -valvoja

- seuraa koko luokkansa jokapäiväistä koulunkäynnin sujumista
- seuraa ja tukee luokkansa yksittäisen oppilaan koulunkäynnin sujumista
- luo luokkaansa myönteistä yhteishenkeä ja tekee koulun ja sen toiminnan tutuksi oppilailleen
- puuttuu luokallaan ilmeneviin ongelmiin ja vie asiaa tarvittaessa eteenpäin
- on säännöllisesti yhteydessä huoltajiin oppilaiden koulunkäynnin edistymisestä
- järjestää ja toteuttaa oppimiskeskustelut oman luokkansa osalta
- seuraa oppilaan menestystä yhdessä aineenopettajien kanssa
- kontrolloi ja selvittää oppilaiden poissaolot
- huolehtii koulun asioiden tiedottamisesta oppilaille ja tarvittaessa huoltajille
- seuraa, että oppilaiden rangaistukset tulee suoritettua
- tekee yhteistyötä oppilashuoltohenkilöstön kanssa luokkaansa tai yksittäiseen oppilaaseen liittyvissä ongelmissa
- vastaa oppimissuunnitelman (yleistä tukea varten) sekä pedagogisen arvion ja oppimissuunnitelman (tehostettua tukea varten) laatimisesta
- osallistuu tarvittaessa oppilashuoltohenkilöstön kokouksiin
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Aineenopettaja

- huolehtii oman oppiaineensa opiskelutekniikoiden ohjaamisesta ja monipuolisesta opetuksesta
- antaa oppilaille ja huoltajille palautetta oppilaan opintomenestyksestä
- arvioi oppilaan menestymistä monipuolisin näytöin
- informoi luokanvalvojaa, erityisopettajaa ja oppilaanohjaajaa sekä tilanteen mukaan huoltajia ja muuta oppilashuoltohenkilöstöä oppilaan opintomenestyksen muutoksista
- tiedottaa hyvissä ajoin ennen arvioinnin antamista oppilasta, huoltajaa, luokanvalvojaa ja oppilaanohjaajaa, mikäli oppilas ei ole saavuttamassa hyväksytyä arvosanaa omassa oppiaineessaan
- kirjaa pedagogisiin asiakirjoihin tarvittavat huomiot ja suunnitelman annettavasta tuesta omassa oppiaineessaan
- merkitsee poissaolot ja muut tarvittavat merkinnät
- tekee yhteistyötä luokanvalvojan, erityisopettajan ja muun oppilashuoltohenkilöstön kanssa
- huolehtii, että luokanvalvoja on tietoinen oppilaalle annetusta rangaistuksesta
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Laaja-alainen erityisopettaja

- antaa osa-aikaista erityisopetusta sitä tarvitseville yleisen, tehostetun ja erityisen tuen oppilaille
- antaa samanaikaisopetusta luokan- tai aineenopettajan kanssa yleisopetuksen ryhmässä
- tiedottaa ja tekee yhteistyötä luokanopettajan tai -valvojan kanssa oppilaan opetuksen erityisjärjestelyistä
- vastaa yhdessä luokanopettajan tai -valvojan kanssa erityisen tuen asiakirjojen laatimisesta
- tukee luokanopettajaa tai -valvojaa sekä muita yhteistyötahoja yleisen ja tehostetun tuen asiakirjojen laatimisessa
- osallistuu koulun oppilashuoltoryhmän työhön

- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Erityisluokanopettaja

- opettaa erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita
- on kokonaisvastuussa oman luokkansa oppilaiden koulunkäynnistä
- varmistaa yhteistyössä yleisopetuksen opettajien kanssa oman luokkansa oppilaiden HOJKS:n ja OPS:n mukaisen opetuksen saamisesta niissä oppiaineissa, joissa ko. oppilaat integroituvat yleisopetuksen ryhmiin
- vastaa pedagogisten asiakirjojen laatimisesta oman luokkansa osalta
- vastaa omien oppilaidensa osalta kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuttamisesta
- teettää tarvittaessa oman luokkansa oppilaille esimerkiksi oppimiseen liittyvät seulonnat
- osallistuu koulun oppilashuoltoryhmän työhön

Kouluvalmentaja

- edistää yhteisöllisyyttä, kouluviihtyvyyttä ja osallisuutta yhdessä muun henkilökunnan kanssa
- osallistuu syrjäytymisen, yksin jäämisen ja kiusaamisen ennaltaehkäisyyn yhdessä muun henkilökunnan kanssa
- pyrkii ennaltaehkäisemään oppilaiden poissaoloja ja seuraa sekä tarvittaessa puuttuu poissaoloihin luokanopettajan tai luokanvalvojan työparina
- ohjaa oppilaita heidän opinnoissaan oppilaan tuen asiakirjoihin kirjatun suunnitelman mukaisesti ja tekee yhteistyötä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa sekä tiedottaa opettajia oppilaan etenemisestä
- osallistuu yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön ja muuhun verkostotyöhön
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Kuraattori

- tukee oppilaan koulunkäyntiä, tukee ja edistää oppilaan sosiaalista hyvinvointia sekä ennaltaehkäisee ongelmien syntymistä ja puuttuu

havaittuihin ongelmiin

- toimii tilanteissa, joissa tarvitaan apua ja tukea oppilaalle tai oppilaan perheelle tai kun opettajalla tai koulun muulla aikuisella herää huoli oppilaan tilanteesta

- toimii neuvotteluapuna ja asioiden selvittäjänä eri osapuolten välillä
- toimii sosiaalialan ammattilaisena koulussa, työaluetta mm.

kriisitilanteet, väkivaltatilanteet, päihdekäyttäytyminen, muu haastava käyttäytyminen yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa

- antaa keskusteluapua, kun oppilas tarvitsee aikuista kuuntelijaa ja keskustelijaa esim. koulu- ja kotiasiat, koulupelko, ahdistus, jännitys, paniikki ym. erilaisissa oireissa

- tukee oppilaan koulunkäyntiä keskustellen oppilaan ja tarvittaessa hänen huoltajiensa kanssa sekä on mukana palavereissa, joissa opettaja kokee kuraattorin läsnäolon tarpeelliseksi

- arvioi oppilaan kokonaistilanteen ja ohjaa tarvittaessa oppilasta eteenpäin avun saamiseksi

- osallistuu moniammatilliseen oppilashuoltotyöhön ja sen toiminnan kehittämiseen

- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Koulupsykologi

- tukee lasten ja nuorten koulunkäyntiä, oppimista ja psyykkistä hyvinvointia

- selvittää ja arvioi lapsen ja nuoren kehityksessä, koulunkäynnissä tai oppimisessa esiin tulevia pulmia psykologisten tutkimusten kautta

- tarjoaa neuvontaa, ohjausta ja keskustelutukea oppilaille ja heidän perheilleen lasten ja nuorten kehitykseen, psyykkiseen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä

- auttaa selvittämään ja antaa tukea mm. seuraavissa pulmissa: oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuuden pulmat ja keskittymisen vaikeudet, käyttäytymisen pulmat, erilaiset kriisit ja surut, mielialaan liittyvät pulmat, pelot, ahdistus ja jännittäminen.

- antaa konsultaatiota koulun henkilökunnalle sekä muulle oppilashuollon henkilöstölle lasten ja nuorten kehitykseen liittyvissä asioissa
- edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia sekä tukee ja kehittää koulun opetus- ja kasvatustyötä yhdessä koulun henkilökunnan, oppilaiden ja vanhempien kanssa
- osallistuu koulun oppilashuoltoryhmän toimintaan oman alansa asiantuntijana
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Terveydenhoitaja

- seuraa oppilaan kasvua ja kehitystä, terveyden edistämistä ja tukee perheen hyvinvointia
- on kouluyhteisön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija
- oppilaiden koulutapaturmien ensiapu ja jatkohoitoon ohjaus
- koulun ensiapuvalmiuden asiantuntija
- on mukana koulun oppilashuoltoryhmässä oman alansa asiantuntijana
- konsultoi oppilasta ja oppilaanohjaajaa ammatinvalintaan liittyvien terveydellisten seikkojen tunnistamisessa
- pitää tarvittaessa asiantuntijaluentoja koulussa
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

Muu henkilökunta, kuten koulunkäynninohjaajat

- tukee ja toteuttaa koulun kasvatustavoitteita sekä koulun arvoja
- osallistuu koulun sisäiseen kasvatustyöhön
- tiedottaa havaitsemistaan työympäristöön ja oppilaiden käyttäytymiseen liittyvistä epäkohdista niistä vastaavalle henkilölle
- vastaa toimenkuvansa mukaan koulutyön sujumisesta
- on mukana koulun yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä
- osallistuu tarvittaessa tehostettuun oppilaanohjaukseen

3. Ohjauksen vuosikalenteri

Nurmeksen kaupungissa oppilaanohjauksessa noudatetaan ohessa kuvattua vuosikalenteria. Kalenterissa aikataulutettuihin osioihin saattaa tulla pieniä muutoksia vuoden kierrosta, hakujen aikatauluista ja muista tekijöistä

riippuen:

Koko lukuvuoden ajan

- Ohjauksia yläkoulun oppilaille tarpeen mukaan (huom. Valtimolla tarjotaan ohjausta myös 6.luokkalaisille siirryttäessä aineenopettajajärjestelmään)
- Tehostettu oppilaanohjaus tarpeen mukaan
- Oppilashuoltotyö
- Vierailuiden ja vierailijoiden järjestäminen
- Yhteistyö koulun sisällä eri toimijoiden kanssa
- Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa
- Tiedottaminen ja tiedonsiirto

Syyslukukausi:

- Tiedonsiirto toiselle asteelle edellisenä keväänä perusopetuksen päättäneiden osalta
- 7. luokkalaisten ohjauskeskustelut, Valtimolla myös 6.luokkalaisten
- 7. luokkien työelämään tutustumispäivä
- Vanhempainilta aineenopettajajärjestelmään siirtyneille
- 9. luokkalaisten ohjauskeskustelut
- 9. luokkien 1. työelämään tutustumisjakso
- 9. luokkien yhteishakuilta

Kevätlukukausi:

- 7. luokkien työelämään tutustumispäivä
- 7. luokkien vanhempainilta (valinnaisaineet) Kirkkokadun koululla
- 9. luokkien 2. työelämään tutustumisjakso
- 9. luokkien harjoitushaku sekä yhteishaku
- Aineenopettajajärjestelmään siirtyvien luokkien tiedonsiirto
- Uusien 7. luokkien muodostaminen Kirkkokadun koululla
- 8. luokkalaisten ohjauskeskustelut
- 8. luokkalaisten työelämään tutustumisjakso
- Valmistautuminen tiedonsiirtoon toiselle asteelle
- Yhteishaun tulosten seuraaminen, jälkiohjaus sekä mahdollinen

yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa

Päivitetty 29.8.2023